

Warszawa, dnia 12 czerwca 2017 r.

Poz. 1132

USTAWA

z dnia 21 kwietnia 2017 r.

o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez naruszenie prawa konkurencji oraz zasady dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w postępowaniu cywilnym.

Art. 2. Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) naruszenie prawa konkurencji – naruszenie zakazów określonych w art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TFUE”, lub zakazów określonych w art. 6 lub art. 9 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 229, 1089 i 1132);
- 2) przedsiębiorca – przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 3) kartel – porozumienie lub praktyki uzgodnione przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, którzy są wobec siebie konkurentami, zmierzające do koordynowania działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji, w szczególności polegające na ustalaniu lub koordynowaniu cen zakupu lub sprzedaży lub innych warunków transakcji handlowych, w tym dotyczących praw własności intelektualnej, ustalaniu poziomu produkcji lub sprzedaży, podziale rynków i klientów, w tym na zмовie przetargowej, ograniczeniu przywozu lub wywozu lub działaniach antykonkurencyjnych podejmowanych przeciwko innym konkurentom;
- 4) sprawca naruszenia – przedsiębiorcę, który dokonał naruszenia prawa konkurencji;
- 5) organ ochrony konkurencji – Komisję Europejską, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 6) program łagodzenia kar – program, który ma zastosowanie do naruszeń zakazu określonego w art. 101 TFUE lub zakazu określonego w art. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, w ramach którego uczestnik tajnego kartelu, niezależnie od innych jego uczestników, podejmuje współpracę z organem ochrony konkurencji przez dobrowolne dostarczenie dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz jego roli w kartelu, w zamian za co, w drodze decyzji lub zaprzestania prowadzenia postępowania, uczestnik ten zostaje zwolniony z kary pieniężnej za udział w kartelu lub kara ta zostaje obniżona;

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (Dz. Urz. UE L 349 z 05.12.2014, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

- 7) oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar – dobrowolne przedstawienie przez przedsiębiorcę lub osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą, ustnie lub na piśmie, specjalnie w celu przedłożenia organowi ochrony konkurencji, aby uzyskać zwolnienie z kary pieniężnej lub jej obniżenie w ramach programu łagodzenia kar, dowodów lub informacji, którymi dysponuje, o kartelu oraz roli w kartelu składającego oświadczenie, z wyłączeniem wcześniej istniejących informacji;
- 8) wcześniej istniejące informacje – dowody lub informacje istniejące niezależnie od postępowania prowadzonego przez organ ochrony konkurencji, bez względu na to, czy znajdują się w aktach tego postępowania;
- 9) propozycja ugodowa – oświadczenie dobrowolnie złożone przez przedsiębiorcę organowi ochrony konkurencji, zawierające przyznanie się przez przedsiębiorcę do udziału w naruszeniu prawa konkurencji i odpowiedzialności za to naruszenie lub rezygnację z ich kwestionowania, sporządzone w celu umożliwienia organowi ochrony konkurencji przyspieszenia lub uproszczenia postępowania;
- 10) podmiot zwolniony z kary – przedsiębiorcę lub osobę fizyczną niebędącą przedsiębiorcą zwolnioną z kary pieniężnej przez organ ochrony konkurencji w ramach programu łagodzenia kar;
- 11) nadmierne obciążenie – różnicę między ceną faktycznie zapłaconą a ceną, która obowiązywałaby, gdyby nie doszło do naruszenia prawa konkurencji;
- 12) ugoda – ugodę zawartą przed sądem, ugodę zatwierdzoną przez sąd oraz każdą ugodę, przez którą sprawca naruszenia i poszkodowany rozwiązują poza sądem spór dotyczący roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji;
- 13) nabywca bezpośredni – osobę fizyczną lub prawną, która nabyła bezpośrednio od sprawcy naruszenia produkty lub usługi, których dotyczy naruszenie prawa konkurencji;
- 14) nabywca pośredni – osobę fizyczną lub prawną, która nabyła od nabywcy bezpośredniego lub kolejnego nabywcy produkty lub usługi, których dotyczy naruszenie prawa konkurencji, lub produkty lub usługi będące pochodnymi takich produktów lub usług, lub zawierające takie produkty lub usługi;
- 15) dostawca bezpośredni – osobę fizyczną lub prawną, bezpośrednio od której sprawca naruszenia nabył produkty lub usługi, których dotyczy naruszenie prawa konkurencji;
- 16) dostawca pośredni – osobę fizyczną lub prawną, od której dostawca bezpośredni lub kolejny dostawca nabył produkty lub usługi, których dotyczy naruszenie prawa konkurencji, lub produkty lub usługi będące pochodnymi takich produktów lub usług, lub zawierające takie produkty lub usługi;
- 17) mały lub średni przedsiębiorca – małego lub średniego przedsiębiorcę w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2003, str. 36).

Rozdział 2

Zasady odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez naruszenie prawa konkurencji

Art. 3. Sprawca naruszenia jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej komukolwiek przez naruszenie prawa konkurencji, chyba że nie ponosi winy.

Art. 4. 1. Jeżeli naruszenie prawa konkurencji skutkowało nadmiernym obciążeniem dla nabywcy bezpośredniego, a nabywca pośredni nabył produkty lub usługi, których dotyczy naruszenie, lub produkty lub usługi będące pochodnymi takich produktów lub usług, lub zawierające takie produkty lub usługi, domniemywa się, że nadmierne obciążenie zostało przerzucone na nabywcę pośredniego.

2. Na domniemanie, o którym mowa w ust. 1, może powołać się wyłącznie nabywca pośredni, który dochodzi naprawienia szkody wynikającej z przerzucenia na niego nadmiernego obciążenia.

Art. 5. 1. Mały lub średni przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność solidarną wyłącznie wobec swoich nabywców bezpośrednich lub nabywców pośrednich lub dostawców bezpośrednich lub dostawców pośrednich, jeżeli:

- 1) jego udział w rynku właściwym jest niższy niż 5% przez cały okres trwania naruszenia prawa konkurencji oraz
- 2) poniesienie przez niego odpowiedzialności solidarnej bez ograniczeń wynikających z niniejszego przepisu stanowiłoby nieodwracalne zagrożenie dla ekonomicznej opłacalności jego działalności i skutkowałoby całkowitą utratą wartości jego przedsiębiorstwa

– chyba że mały lub średni przedsiębiorca pełnił kierowniczą rolę w naruszeniu prawa konkurencji lub nakłonił innych przedsiębiorców do udziału w tym naruszeniu lub uprzednio organ ochrony konkurencji lub sąd stwierdził naruszenie przez niego prawa konkurencji.

2. Podmiot zwolniony z kary ponosi odpowiedzialność solidarną wobec swoich nabywców bezpośrednich lub nabywców pośrednich lub dostawców bezpośrednich lub dostawców pośrednich, a wobec pozostałych poszkodowanych tylko wówczas, gdy uzyskanie pełnego odszkodowania od innych sprawców naruszenia nie jest możliwe.

3. Wysokość kwoty, której na podstawie art. 441 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”, może żądać sprawca naruszenia, który naprawił szkodę, od podmiotu zwolnionego z kary nie może być wyższa niż wysokość szkody wyrządzonej przez podmiot zwolniony z kary jego nabywcom bezpośrednim lub nabywcom pośrednim lub dostawcom bezpośrednim lub dostawcom pośrednim. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli szkoda dotyczy poszkodowanego niebędącego nabywcą bezpośrednim lub nabywcą pośrednim lub dostawcą bezpośrednim lub dostawcą pośrednim któregośkolwiek ze sprawców naruszenia ponoszących odpowiedzialność solidarną.

Art. 6. 1. W przypadku zawarcia przez poszkodowanego ugody z jednym ze sprawców naruszenia ponoszących odpowiedzialność solidarną, poszkodowany może żądać od pozostałych sprawców naprawienia szkody pomniejszonej o część odpowiadającą kwocie, do której zwrotu, zgodnie z art. 441 § 2 Kodeksu cywilnego, byłby zobowiązany sprawca naruszenia, który zawarł ugodę.

2. W zakresie, w jakim poszkodowany nie może uzyskać naprawienia szkody od pozostałych sprawców naruszenia zgodnie z ust. 1, może on żądać takiego naprawienia od sprawcy naruszenia, z którym zawarł ugodę, chyba że ugoda stanowi inaczej.

Art. 7. Domniemywa się, że naruszenie prawa konkurencji wyrządza szkodę.

Art. 8. Jeżeli podstawą ustalenia odszkodowania są ceny z daty innej niż data ustalenia odszkodowania, poszkodowanemu należą się również odsetki ustawowe za okres od dnia, z którego ceny stanowiły podstawę ustalenia odszkodowania, do dnia wymagalności roszczenia o naprawienie szkody.

Art. 9. 1. W przypadku roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji termin przedawnienia, o którym mowa w art. 442¹ § 1 zdanie pierwsze Kodeksu cywilnego, wynosi pięć lat, a jego bieg nie rozpoczyna się przez czas trwania naruszenia. Bieg terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 442¹ § 1 zdanie drugie Kodeksu cywilnego, rozpoczyna się od dnia zaprzestania naruszenia.

2. Bieg przedawnienia ulega zawieszeniu z chwilą wszczęcia przez:

- 1) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowania wyjaśniającego lub antymonopolowego lub
- 2) Komisję Europejską lub organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej postępowania w sprawie naruszenia prawa konkurencji

– którego przedmiotem jest naruszenie prawa konkurencji będące podstawą roszczenia o naprawienie szkody.

3. Zawieszenie biegu przedawnienia w przypadkach, o których mowa w ust. 2, ustaje po upływie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia stwierdzającego naruszenie prawa konkurencji lub zakończenia postępowania w inny sposób.

Art. 10. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez naruszenie prawa konkurencji stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego o czynach niedozwolonych.

Rozdział 3

Zasady dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w postępowaniu cywilnym

Art. 11. Sprawy o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji należą do właściwości sądów okręgowych.

Art. 12. Powództwo w sprawach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji można wytoczyć także przed sąd, przed którym toczy się już postępowanie o naprawienie szkody wyrządzonej przez to samo naruszenie prawa konkurencji.

Art. 13. 1. W przypadku gdy przed kilkoma sądami toczą się w pierwszej instancji postępowania o naprawienie szkody wyrządzonej przez to samo naruszenie prawa konkurencji, każdy z tych sądów może zwrócić się do pozostałych o przekazanie mu tych spraw w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, jeżeli przemawiają za tym względy celowości, a w szczególności potrzeba uniknięcia sprzecznych orzeczeń.

2. Sąd, do którego inny sąd zwrócił się o przekazanie sprawy, przekazuje ją, jeżeli nie sprzeciwiają się temu zasady ekonomii postępowania sądowego toczącego się przed tym sądem.

Art. 14. 1. Organizacje pozarządowe zrzeszające przedsiębiorców, do których zadań statutowych należy ochrona rynku przed praktykami stanowiącymi naruszenie prawa konkurencji, mogą, za zgodą powoda będącego przedsiębiorcą wyrażoną na piśmie, wytoczyć powództwo na jego rzecz lub przystąpić do niego w toczącym się postępowaniu objętym zakresem niniejszej ustawy.

2. Organizacje pozarządowe, do których zadań statutowych należy ochrona konsumentów, mogą, za zgodą powoda będącego konsumentem wyrażoną na piśmie, wytoczyć powództwo na jego rzecz lub przystąpić do niego w toczącym się postępowaniu objętym zakresem niniejszej ustawy.

Art. 15. Sąd umarza postępowanie zawieszony na zgodny wniosek stron w związku z podjętą próbą pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu dwóch lat od daty postanowienia o zawieszeniu.

Art. 16. Strony są obowiązane przedstawić na zarządzenie sądu posiadane przez nie informacje o:

- 1) toczących się z ich udziałem innych postępowaniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez to samo naruszenie prawa konkurencji;
- 2) orzeczeniach wydanych w innych postępowaniach, o których mowa w pkt 1.

Art. 17. 1. Sąd, na pisemny wniosek powoda, który uprawdopodobnił swoje roszczenie i zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany jedynie na potrzeby toczącego się postępowania, może nakazać pozwanemu, osobie trzeciej lub organowi ochrony konkurencji wyjawić środek dowodowy służący stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia, znajdujący się w ich posiadaniu. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego może złożyć również pozwany, który zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany jedynie na potrzeby toczącego się postępowania.

2. Jeżeli wniosek dotyczy środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konkurencji, sąd może nakazać organowi ochrony konkurencji wyjawienie takiego środka tylko wówczas, jeżeli jego uzyskanie od strony przeciwnej lub osoby trzeciej jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione.

Art. 18. 1. Oświadczenia w ramach programu łagodzenia kar i propozycje ugodowe nie podlegają wyjawieniu. Jeżeli oświadczenie w ramach programu łagodzenia kar lub propozycja ugodowa stanowią jedynie część dokumentu, dokument podlega wyjawieniu w pozostałej części.

2. Informacje sporządzone przez osobę fizyczną lub prawną specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez organ ochrony konkurencji, informacje sporządzone przez organ ochrony konkurencji i przekazane stronom w toku tego postępowania oraz wycofane propozycje ugodowe mogą być wyjawione jedynie po zakończeniu postępowania prowadzonego przez organ ochrony konkurencji.

Art. 19. 1. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego jest sporządzany zgodnie z wymaganiami przewidzianymi dla pisma procesowego.

2. We wniosku wskazuje się ponadto fakt podlegający stwierdzeniu oraz środek dowodowy wraz z jego możliwie dokładnym opisem. W przypadku wniosku obejmującego kilka środków dowodowych jednego rodzaju wskazuje się w szczególności ich rodzaj, przedmiot, czas i miejsce powstania, a także inne istotne cechy umożliwiające identyfikację tych środków.

Art. 20. 1. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego może być rozpoznany na posiedzeniu niejawnym.

2. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłuchuje stronę, osobę trzecią lub organ ochrony konkurencji, którzy według treści wniosku znajdują się w posiadaniu środka dowodowego lub żąda od nich oświadczenia na piśmie.

3. Jeżeli wniosek dotyczy wyjawienia przez stronę przeciwną lub osobę trzecią środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konkurencji, przed wydaniem postanowienia sąd informuje o wniosku ten organ i oznacza termin, w którym organ może przedstawić stanowisko co do tego, czy nie zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3.

Art. 21. 1. Sąd oddala wniosek o wyjawienie środka dowodowego, jeżeli:

- 1) wniosek nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 17 lub art. 19 ust. 2, lub
- 2) zgodnie z art. 18 środek dowodowy nie podlega wyjawieniu, lub
- 3) wyjawienie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne.

2. Dokonując oceny, czy wyjawienie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne, sąd bierze pod uwagę słuszne interesy stron oraz osoby trzeciej, która według treści wniosku znajduje się w posiadaniu środka dowodowego, a w szczególności:

- 1) zakres, w jakim wniosek o ujawnienie środka dowodowego uzasadniają już stwierdzone fakty i dostępne dowody;
- 2) zakres i koszt wyjawienia środka dowodowego, w szczególności dla osoby trzeciej;
- 3) zapobieganie ogólnemu poszukiwaniu informacji, co do których jest mało prawdopodobne, aby miały znaczenie dla postępowania;
- 4) zakres, w jakim środek dowodowy dotyczy informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów, w szczególności odnoszących się do osób trzecich, oraz dostępne środki ochrony takich informacji.

3. Narażenie się na poniesienie odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia prawa konkurencji nie stanowi słusznego interesu podlegającego ochronie.

4. W przypadku wniosku o wyjawienie środka dowodowego przekazanego organowi ochrony konkurencji lub znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez ten organ, dokonując oceny, o której mowa w ust. 2, sąd bierze pod uwagę, także to, czy:

- 1) wniosek o wyjawienie środka dowodowego określa precyzyjnie charakter, przedmiot oraz treść środka dowodowego;
- 2) strona, która złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego, rzeczywiście czyni to na potrzeby postępowania o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, w którym złożono wniosek;
- 3) wyjawienie środka dowodowego nie wpłynie negatywnie na skuteczność postępowań dotyczących naruszenia prawa konkurencji prowadzonych przez organ ochrony konkurencji.

Art. 22. 1. Sąd, na uzasadniony wniosek powoda, może zobowiązać pozwanego, osobę trzecią lub organ ochrony konkurencji, którzy według treści wniosku o wyjawienie środka dowodowego znajdują się w posiadaniu środka dowodowego, do udostępnienia sądowi tego środka wyłącznie w celu ustalenia, czy należy on do środków dowodowych niepodlegających wyjawieniu zgodnie z art. 18 ust. 1.

2. Dokonując oceny, czy środek dowodowy należy do środków dowodowych niepodlegających wyjawieniu zgodnie z art. 18 ust. 1, sąd może wystąpić o przedstawienie w tym zakresie opinii przez organ ochrony konkurencji. Sąd może także wysłuchać pozwanego lub osobę trzecią, którzy według treści wniosku znajdują się w posiadaniu środka dowodowego, lub żądać od nich oświadczenia na piśmie.

Art. 23. Jeżeli dowód uzyskany w wyniku wyjawienia środka dowodowego zawiera tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów oraz jest to niezbędne dla zapobieżenia ujawnienia takiej tajemnicy, sąd, na wniosek strony lub osoby trzeciej obowiązanych do wyjawienia środka dowodowego albo z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć pozostałym stronom prawo wglądu do tego dowodu lub określić szczegółowe zasady zapoznawania się z tym dowodem i korzystania z niego, w szczególności ograniczyć lub wyłączyć jego kopiowanie lub utrwalanie w inny sposób.

Art. 24. Na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie wniosku o wyjawienie środka dowodowego przysługuje zażalenie stronom, a także osobie trzeciej lub organowi ochrony konkurencji obowiązanych do wyjawienia środka dowodowego.

Art. 25. 1. W przypadku zmiany okoliczności, które uzasadniały nakazanie wyjawienia środka dowodowego, strona, a także osoba trzecia lub organ ochrony konkurencji obowiązani do wyjawienia środka dowodowego mogą żądać uchylecia lub zmiany prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego, jeżeli postanowienie to nie zostało jeszcze wykonane.

2. Na postanowienie w przedmiocie wniosku o uchylenie lub zmianę prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego przysługuje zażalenie stronom, a także osobie trzeciej lub organowi ochrony konkurencji obowiązanych do wyjawienia środka dowodowego.

Art. 26. Prawomocne postanowienie nakazujące wyjawienie środka dowodowego stanowi tytuł egzekucyjny przeciwko obowiązalnemu do wyjawienia środka dowodowego.

Art. 27. Jeżeli strona uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia, sąd może:

- 1) uznać za ustalone fakty, które mają zostać stwierdzone przy pomocy tego środka, chyba że strona, która uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka, wykaże co innego;
- 2) obciążyć tę stronę obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania, w całości lub części, niezależnie od wyniku sprawy.

Art. 28. 1. Jeżeli strona:

- 1) w złej wierze złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego lub
- 2) naruszyła ograniczenia dotyczące prawa wglądu, zapoznawania się lub korzystania z dowodu, ustanowione przez sąd zgodnie z art. 23, lub
- 3) wykorzystwała dowód w innym celu niż na potrzeby toczącego się postępowania

– sąd pominie dowód uzyskany na podstawie postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego wydanego na wniosek tej strony.

2. Strona, która dopuściła się zachowania, o którym mowa w ust. 1, podlega także karze grzywny w kwocie do dwudziestu tysięcy złotych.

Art. 29. 1. Nie mogą stanowić dowodu dokumenty, o których mowa w art. 18 ust. 1, oraz, przed zakończeniem postępowania prowadzonego przez organ ochrony konkurencji, informacje, o których mowa w art. 18 ust. 2, które osoba fizyczna lub prawna uzyskała wyłącznie przez dostęp do akt sprawy prowadzonej przez organ ochrony konkurencji.

2. Pozostałe dowody, które osoba fizyczna lub prawna uzyskała wyłącznie przez dostęp do akt sprawy prowadzonej przez organ ochrony konkurencji, mogą być dopuszczone jedynie na wniosek tej osoby lub jej następcy prawnego.

Art. 30. Ustalenia prawomocnej decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o uznaniu praktyki za ograniczającą konkurencję lub prawomocnego wyroku wydanego w wyniku wniesienia środka odwoławczego od takiej decyzji wiążą sąd w postępowaniu o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji co do stwierdzenia naruszenia prawa konkurencji.

Art. 31. 1. Przy ustalaniu wysokości szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji sąd może posilkować się wytycznymi zawartymi w komunikacie Komisji 2013/C 167/07 w sprawie ustalania wysokości szkody w dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 167 z 13.06.2013, str. 19) oraz wytycznymi Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 16 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (Dz. Urz. UE L 349 z 05.12.2014, str. 1).

2. Na wniosek sądu Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub organ ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej może udzielić sądowi pomocy przy ustalaniu wysokości szkody, jeżeli pozwalają na to zebrany przez niego materiał dowodowy i posiadane informacje.

Art. 32. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale do postępowania o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 4

Zmiany w przepisach

Art. 33. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459 i 933) w art. 442¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.”

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2199, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768 i 933.

Art. 34. W ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. poz. 1503, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 18 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepis ust. 1 pkt 4 nie ma zastosowania do czynów nieuczciwej konkurencji stanowiących naruszenie prawa konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz. U. poz. 1132), do których stosuje się przepisy wymienionej ustawy.”;

- 2) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. 1. Roszczenia z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat. Bieg przedawnienia rozpoczyna się oddzielnie co do każdego naruszenia.

2. Do przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem nieuczciwej konkurencji stosuje się przepis art. 442¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, 933 i 1132).

3. Przepis ust. 2 nie ma zastosowania do roszczeń o naprawienie szkody z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji stanowiących naruszenie prawa konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, do których stosuje się przepisy wymienionej ustawy.”.

Art. 35. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 229 i 1089) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 73 w ust. 2 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) postępowania cywilnego o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz. U. poz. 1132) – w zakresie, w jakim przepisy wymienionej ustawy zezwalają na wykorzystanie informacji, o których mowa w ust. 1.”;

- 2) w art. 89a dodaje się ust. 13 w brzmieniu:

„13. Zakazu wykorzystania informacji i dowodów, o których mowa w ust. 12, nie stosuje się do postępowania cywilnego o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji w rozumieniu ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji – w zakresie, w jakim przepisy wymienionej ustawy zezwalają na ich wykorzystanie jako dowodu.”.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 36. 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, które nastąpiło po jej wejściu w życie.

2. Przepisy rozdziału 3 stosuje się do postępowań o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji wszczętych po wejściu w życie niniejszej ustawy, bez względu na to, kiedy nastąpiło naruszenie prawa konkurencji.

Art. 37. Do postępowań o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 38. Do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepis art. 442¹ § 1 ustawy zmienianej w art. 33 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że jeżeli trzyletni termin przedawnienia rozpocząłby bieg przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, termin ten rozpoczyna bieg w dniu jej wejścia w życie.

Art. 39. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie postępowań o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji wynosi:

- 1) w 2017 r. – 0 zł;
- 2) w 2018 r. – 440 486 zł;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. poz. 959, 1693 i 1804, z 2005 r. poz. 68, z 2007 r. poz. 1206, z 2009 r. poz. 1540 oraz z 2017 r. poz. 933.

- 3) w 2019 r. – 440 486 zł;
- 4) w 2020 r. – 440 486 zł;
- 5) w 2021 r. – 440 486 zł;
- 6) w 2022 r. – 440 486 zł;
- 7) w 2023 r. – 440 486 zł;
- 8) w 2024 r. – 440 486 zł;
- 9) w 2025 r. – 440 486 zł;
- 10) w 2026 r. – 440 486 zł.

2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu wydatków określonego w ust. 1 stosuje się mechanizm korygujący polegający na racjonalizacji częstotliwości podejmowania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów tych czynności w zakresie postępowań o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, których podjęcie jest pozostawione ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Art. 40. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*